

expert bibliotheek

TOELICHTING TOOLKIT EXPERTBIBLIOTHEEK

Tijdens de covid crisis was het door werkbelasting en afstandsleren voor opleiders moeilijk om enthousiasme voor palliatieve zorg over te brengen op AIOS. Op zoek naar een oplossing ontstond het idee voor de Expertbibliotheek Palliatieve Zorg (naar voorbeeld van de 'Mensenbieb' met 'levende boeken'). Dit lijkt ook buiten lockdown-periodes een toepasbaar concept.

De expertbibliotheek is een vrijblijvend, aanvullend onderwijsmiddel. AIOS die gebruik maken van de expertbibliotheek 'lenen' een expert, waarmee ze in gesprek gaan om een specifieke leervraag te beantwoorden. Bij de experts kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een kaderhuisarts, gespecialiseerd verpleegkundige, ethicus, nabestaande of vrijwilliger. De persoonlijke leervraag moet bijdragen aan het behalen van één van de Entrusted Professional Activities (EPAs). Na het gesprek schrijft de AIOS een reflectieverslag en voegt dat toe aan zijn/haar portfolio.

De expertbibliotheek is als pilot uitgevoerd in Amsterdam UMC, waarbij beoogd werd om 9 tot 15 AIOS anesthesiologie, huisartsgeneeskunde of interne-ouderengeneeskunde te includeren in de periode juli - oktober 2022. Dit aantal is niet gehaald, en dit heeft tot aanpassingen geleid (zoals het beperken van de voorbereidende en afsluitende opdracht, waardoor de benodigde tijdsinvestering lager werd). De 5 AIOS die in gesprek zijn gegaan met een expert, waren allen enthousiast. Het gesprek gaf de AIOS meer mogelijkheden om informatie te krijgen passend bij diens voorkennis en leerdoelen dan andere studievormen. De experts die geraadpleegd zijn, geven aan dat ze het leuk vinden om te doen en hebben het gevoel dat ze een positieve bijdrage aan de opleiding van nieuwe artsen leveren. Op basis van deze zeer voorlopige resultaten, is in Amsterdam UMC besloten om door te gaan met de expertbibliotheek. Deze toolkit is voor iedereen die zelf een soortgelijk initiatief wil opzetten. Wij hopen dat de toolkit ondersteuning biedt om zelf met de expertbibliotheek aan de slag te gaan. Veel succes en plezier bij de implementatie!

Leerdoelen behorende bij de toolkit

De leerdoelen kunnen aangepast worden, afhankelijk van welke expert (met eigen bijbehorende leerdoelen) de AIOS gaat 'lezen'.

Competentiegebied medisch handelen:

- De AIOS toont (basis) kennis van palliatieve zorgverlening
- De AIOS maakt onderscheid tussen ziektegerichte behandeling en symptoomgerichte behandeling

Competentiegebied Communiceren:

- De AIOS bespreekt met de patiënt en diens naasten, de zingevingsvragen/ vraagstukken.
- De AIOS stemt eigen handelen en communicatie af op de patiënt en diens naasten.

Competentiegebied Professionaliteit:

- De AIOS reflecteert op eigen waarden en normen op het gebied van palliatieve zorg
- De AIOS is zich bewust van de eigen opvattingen over leven en dood en ervaringen met ziekte en sterven en de invloed hiervan op het eigen functioneren in de rol van zorgverlener in de palliatieve zorg.

LEESWIJZER

Tijdens de pilot zijn diverse materialen ontwikkeld, zoals een procesbeschrijving en standaard mailtjes, die ondersteunend kunnen zijn voor andere organisaties die de expertbibliotheek willen implementeren. Deze materialen zijn opgenomen in de Toolkit. U kunt deze Toolkit beschouwen als vrijblijvend hulpmiddel bij de implementatie van de expertbibliotheek. De opgenomen documenten kunnen dienen als voorbeeld; gebruik is optioneel en documenten zijn naar eigen inzicht aan te passen. U kunt de verschillende documenten ook als bewerkbare documenten (bijvoorbeeld als word-document) downloaden op deze website.

De toolkit bevat de volgende documenten:

IMPLEMENTATIE VAN DE TOOLKIT

① Dit document met toelichting

DOCUMENTEN MET BETREKKING TOT HET LEENPROCES:

DOCUMENTEN MET BETREKKING TOT COMMUNICATIE EN PR:

Plan van aanpak implementatie Expertbibliotheek

Leeswijzer

In dit document worden de stappen uiteengezet die nodig zijn voor het bouwen en inrichten van de Expertbibliotheek. Dit wordt gedaan in de volgende hoofdstukken:

1. Doel en doelgroep
2. Beoogde resultaten
3. Randvoorwaarden en context
4. Aanpak en werkwijze
5. Fasering en mijlpalen, inclusief communicatie hierover
6. Budget

1. Doel en doelgroep

Bijvoorbeeld:

Doel van het project is: het bouwen, inrichten en continueren van een expertbibliotheek.

Doel van de expertbibliotheek is:

- D1. AIOS een hulpmiddel in handen geven om meer kennis op te doen over palliatieve zorg, om verdieping te zoeken op vragen die bij hen leven aangaande palliatieve zorg.
- D2. AIOS enthousiasmeren over en behouden voor de palliatieve zorg.
- D3. Deze bibliotheek moet als leermiddel bruikbaar / toepasbaar zijn in het traject van AIOS en moet passen binnen de nationale opleidingsplannen van de AIOS.

Doelgroep: Voor het eerste jaar is gekozen voor afbakening van de doelgroep tot AIOS anesthesiologie, interne-ouderengeneeskunde en huisartsengeneeskunde (binnen onze eigen organisatie).

2. Beoogde resultaten

Bijvoorbeeld:

Na het eerste jaar zien we de volgende resultaten:

- 1) Een x aantal AIOS (bijvoorbeeld 24) zijn gekoppeld aan een expert.
- 2) De expertbibliotheek bevat de experts die nodig zijn voor het behalen van de leerdoelen van de AIOS.
- 3) Er is een plan voor borging van de expertbibliotheek die tot dan toe gebouwd en ingericht is.

Na het eerste jaar kunnen nieuwe doelen voor volgende jaren geformuleerd worden.

3. Randvoorwaarden en context

Bijvoorbeeld:

Dit onderdeel wordt elke maand / elk kwartaal opnieuw bekeken, en waar nodig vindt bijsturing plaats.

Randvoorwaarde	Huidige situatie			Afspraken / acties
	Voldoet (nog) niet	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet helemaal	
Aansturing (intern)				
Zijn de taken en verantwoordelijkheden van de trekker duidelijk en uitvoerbaar?				
Zijn de taken en verantwoordelijkheden van werkgroep duidelijk en uitvoerbaar?				
Kan er voldoende tijd en geld vrijgemaakt worden voor de uitvoering?				
Aansturing (extern)				
Zijn de taken en verantwoordelijkheden van het management duidelijk?				
Is het management ondersteunend aan de interne aansturing?				
Opleidingen				
Sluit de doelstelling van de expertbibliotheek aan bij de doelstelling van de organisatie?				
Is er sprake van een meerwaarde voor AIOS?				
Past het raadplegen van de expertbibliotheek in de werkwijze van de opleiders / van de organisatie?				
Vraag en aanbod				
Is er binnen het project voldoende toegang tot experts om vraag gestuurd de expertbibliotheek te vullen?				

2. Beoogde resultaten

Bijvoorbeeld:

Na het eerste jaar zien we de volgende resultaten:

- 1) Een x aantal AIOS (bijvoorbeeld 24) zijn gekoppeld aan een expert.
- 2) De expertbibliotheek bevat de experts die nodig zijn voor het behalen van de leerdoelen van de AIOS.
- 3) Er is een plan voor borging van de expertbibliotheek die tot dan toe gebouwd en ingericht is.

Na het eerste jaar kunnen nieuwe doelen voor volgende jaren geformuleerd worden.

4. Aanpak en werkwijze

Bijvoorbeeld:

Om het hoofddoel te bereiken, zijn een aantal stappen nodig. Deze staan hieronder weergegeven. Bij elk subdoel moet vastgesteld worden: wie de trekker voor uitvoering is; wat hij of zij nodig heeft om het subdoel te bereiken; wat de doelgroep is van het betreffende subdoel; hoe, wat en in welke vorm gecommuniceerd moet worden om het subdoel te bereiken; en tenslotte wat verder nog nodig is voor het bereiken van het doel.

Doelstelling; proces om te komen tot het lenen van een boek vaststellen en inregelen					
Actie	verantwoordelijke	benodigdheden	doelgroep	communicatie	overige
Website inrichten					
Uitleenformulier beschikbaar maken					
Eerste 5 experts boekkaft laten invullen, om AIOS en anderen een indruk te geven van mogelijkheden					
Opleiders werven					
Proefdraaien met eerste AIOS en expert					
Pilot met 5 AIOS en experts (kinderziektes opsporen)					
Doelstelling; lezers uitnodigen naar de bieb					
Actie	verantwoordelijke	benodigdheden	doelgroep	communicatie	overige
Flyer ontwerpen voor werving					
AIOS werven (aantal: xx)					
Aantal experts					

uitbreiden (aantal: xx)					
Aantal opleiders uitbreiden (aantal: xx)					
Doelstelling; communicatie met betrokkenen expertbibliotheek					
Actie	verantwoordelijke	benodigdheden	doelgroep	communicatie	overige
Communicatie met de experts evalueren en waar nodig bijstellen					
Communicatie met de opleiders evalueren en waar nodig bijstellen					
Communicatie met de AIOS evalueren en waar nodig bijstellen					
Doelstelling; evalueren en verbeteren					
Actie	verantwoordelijke	benodigdheden	doelgroep	communicatie	overige
Na een kwartaal evalueren en bijstellen					
Na een jaar evalueren en bijstellen					
Doelstelling; externe communicatie / successen delen met de buitenwereld					
Actie	verantwoordelijke	benodigdheden	doelgroep	communicatie	overige
Communicatieplan opstellen					

5. Fasering en mijlpalen, inclusief communicatie hierover

Bijvoorbeeld:

In hoofdstuk 2 staan de beoogde resultaten benoemd. Deze eindresultaten worden in drie fasen bereikt. Elk van deze fasen heeft een of meerdere mijlpalen. De mijlpaling geven aanleiding voor communicatie (PR) over het project.

Fase 1: Bouwen en inrichten. In deze fase draait het om de basisvoorzieningen en het inrichten van het proces.

Tijdspad: maand 1 – maand 6.

Mijlpalen fase 1: Bouwen en inrichten.

- Er is een uitleenformulier en het format voor de boekkaften is beschikbaar.
- De centrale uitleenbalie / locatie van de bibliotheek is operationeel.
- Er zijn drie opleiders bereid om AIOS te werven.
- De eerste AIOS heeft het leentraject doorlopen en getest; het traject is klaar om doorlopen te worden door de rest van de AIOS.

Communicatie in nieuwsbrieven (en andere kanalen):

- Start van het project benoemen in nieuwsbrief / op intranet van de organisatie. (Maand 1)
- Interview met eerste AIOS en expert in nieuwsbrief / op intranet van de organisatie. (Maand 7)

Fase 2: Gebruik van de expertbibliotheek. In deze fase gaan 24 AIOS het volledige leentraject doorlopen.

Tijdspad: maand 7 – maand 12.

Mijlpalen fase 2: Gebruik van de expertbibliotheek.

- De eerste 5 AIOS hebben het leentraject doorlopen en de belangrijkste kinderziektes zijn opgespoord en verholpen.
- In maand 12 hebben 24 AIOS het volledige leentraject doorlopen.
- De expertbibliotheek bevat voldoende experts om slagvaardig in te gaan op de leenverzoeken van de AIOS.
- Opleiders en AIOS zijn enthousiast over de expertbibliotheek. Deze heeft in hun ogen meerwaarde en zij zouden het aanraden aan anderen.
- Experts zijn enthousiast over de expertbibliotheek; zij ervaren het als een verrijking van hun werkzaamheden en hebben plezier in het voeren van de gesprekken met de AIOS. Zij vinden het de tijdsinvestering waard.

Communicatie in nieuwsbrieven (en andere kanalen):

- Pitch opnemen van een AIOS die gebruikt kan worden bij de werving van andere AIOS (bv afspelen bij een college en plaatsen op website). (Maand 8)
- Blog van expert over eerste ervaringen in nieuwsbrief en op intranet van de organisatie. (Maand 9)
- Interview met enkele AIOS (diverse richtingen) die hebben meegedaan; wat zijn hun ervaringen? Plaatsen op website en in nieuwsbrief. (Maand 11)

Fase 3: Borgen, rapporteren, vooruit kijken.

In deze fase wordt op basis van het verloop van de voorgaande fasen gekeken hoe de expertbibliotheek geborgd kan worden in de bestaande processen van de opleidingen. Desgewenst (bij positieve ervaringen) wordt vooruit gekeken naar verdere uitbreiding van de expertbibliotheek naar andere opleiders (bv andere disciplines, zoals verpleegkundigen).

Tijdspad: maand 11 – maand 14.

Mijlpalen fase 3: Borgen, rapporteren, vooruit kijken.

- De expertbibliotheek die tot dan toe gebouwd en ingericht is, kan gecontinueerd worden binnen bestaande structuren.

Communicatie in nieuwsbrieven (en andere kanalen):

- Interview met een opleider over het project in nieuwsbrief / op intranet van de organisatie. (Maand 14)

6. Budget

Wat / wie	Begroot	Specificatie	Uitgegeven	Opmerkingen
Ontwikkelkosten: - Website - Flyer - Podcast e.d.				
Trekker				
Secretariële Ondersteuning				
Werkgroep				
Experts				

Business case expertbibliotheek

AIOS die gebruik maken van de Expertbibliotheek 'lenen' een expert, waarmee ze in gesprek gaan om een specifieke leervraag te beantwoorden. Bij de experts kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een kaderhuisarts, gespecialiseerd verpleegkundige, verpleegkundig specialist, ethicus, nabestaande, een specialist met een specifieke expertise/aandachtsgebied, of vrijwilliger. De persoonlijke leervraag moet bijdragen aan het behalen van één van de Entrusted Professional Activities (EPAs). Na het gesprek schrijft de AIOS een reflectieverslag van ongeveer een half tot één A4. Dit reflectieverslag neemt de AIOS op in het portfolio.

In de pilot ontvingen AIOS een voorbereidende en afsluitende opdracht die door de expert beoordeeld werd. Dit betekende voor AIOS een tijdsinvestering van 3-4 uur en voor experts zo'n 2 uur. Op basis van de evaluatie van de pilot adviseren we de afsluitende opdracht te laten vervallen; de AIOS schrijft wel een reflectieverslag. De voorbereidende opdracht kan in tijd begrenst worden tot maximaal 20 of 30 minuten. Hierdoor wordt de verwachte tijdsinvestering voor AIOS terug gebracht naar 1,5 tot 2 uur en voor experts naar 45 tot 60 minuten.

Doelgroep	Benodigheden	Activiteiten	Inhoud toolkit
<p>Binnen de pilot is gekozen voor afbakening van de doelgroep tot AIOS anesthesiologie, ouderengeneeskunde en huisartsengeneeskunde. Het betreft hier AIOS in Amsterdam UMC. In principe zou deze werkvorm uitgebreid kunnen worden voor alle AIOS. Daarnaast is deze werkvorm naar verwachting ook van meerwaarde voor studenten geneeskunde, opleidingen voor verpleegkundigen en verzorgenden, en relevante post-HBO opleidingen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Toolkit - Experts en ingevulde 'boekenkaften' waarin de experts beschrijven waarover de AIOS met hem/haar in gesprek kan (wat zijn/haar expertise is). - Opleiders die op de hoogte zijn van de expertbibliotheek en die hun AIOS hierop wijzen. - Vindplaats voor de boekenkaften en het uitleenformulier; website waarop alle informatie overzichtelijk terug te vinden is. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wanneer leenverzoek binnen komt, AIOS aan expert koppelen. Check beschikbaarheid van expert om binnen vastgestelde tijd met AIOS in gesprek te gaan. - Monitoren op leerdoelen, eventueel nieuwe / aanvullende experts benaderen. - Communicatieproblemen en eventuele oneffenheden gladstrijken, bv bij onduidelijkheid over leerdoelen. 	<p><i>(dit zijn voorbeelddocumenten; gebruik is optioneel)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Toelichting - Plan van aanpak - Business case - Met betrekking tot proces: <ul style="list-style-type: none"> - Procesbeschrijving - Profiel experts - Instructies expert en AIOS - Registratie formulier - Leenformulier - Boekenkaft - Met betrekking tot communicatie en PR: <ul style="list-style-type: none"> - Voorbeelden gestandaardiseerde mailtjes - Dia werving deelnemers - Flyer werving

			<ul style="list-style-type: none"> - Interview AIOS - Filmpje (komt nog)
<p>Kosten – benodigde tijd op organisatieniveau</p> <p><i>Opstartkosten</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gereedmaken website door medewerker: 60 minuten à 35 euro per uur - Werven experts (benaderen via mail, vragen beantwoorden, boekenkaft controleren, etc) door projecteigenaar / projectteam: 20 minuten per expert à 80 euro per uur - Plaatsen van een boekkaft op intranet: 5 minuten door medewerker à 35 euro per uur - Werven opleiders door projecteigenaar / projectteam: 30 minuten per opleider à 80 euro per uur <p>Totaal opstartkosten (website, 10 experts, 10 boekenkaften, 5 opleiders): 460 minuten (530,83 euro) eenmalig</p> <p><i>Periodiek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Periodiek onderhoud (experts erbij vragen / verwijderen, website updaten, contacten met opleiders): 60 minuten door projectteam/projecteigenaar <p>Totaal periodieke kosten (per jaar): 60 minuten (80,- euro) per jaar</p> <p><i>Per instromende AIOS</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Werven AIOS door opleider: 5 minuten per AIOS à 80 euro per uur - Eerste reactie op leenverzoek van AIOS, 	<p>Opbrengsten voor AIOS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Enthousiaste AIOS (alle AIOS in pilot zouden deelname aanraden aan andere AIOS). - Het gesprek gaf de AIOS meer mogelijkheden om informatie te krijgen passend bij diens voorkennis en leerdoelen dan andere studievormen. - De helft van de AIOS vonden het gesprek meer verdieping geven dan het lezen van studieteksten. <p>Twee AIOS verwoordden hun ervaring als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - “Heel veel inhoudelijke kennis, ook met praktijkvoorbeelden. Gaat dieper in op de stof dan de stof van het curriculum.” - “Toegankelijk, makkelijk inspringen op behoeftes.” 	<p>Opbrengsten voor organisatie, incl opleiders</p> <ul style="list-style-type: none"> - Enthousiaste AIOS (zie opbrengsten AIOS). - Netwerk van experts. Opleiders (en soms ook organisaties) kunnen niet alle kennis zelf in huis hebben, en zijn dus mede afhankelijk van (externe) experts. Met de expertbibliotheek wordt het netwerk uitgebreid en verbreed. Dit biedt eventueel ook mogelijkheden bij andere onderwijsmomenten (bv wanneer een expert benaderd wordt om een college over diens expertise te geven). Experts in de pilot waren enthousiast; ze geven aan dat ze het leuk vinden om te doen, hebben het gevoel dat ze een positieve bijdrage aan de opleiding van nieuwe artsen leveren en vinden dat de tijdsinvestering waard. Ze zouden anderen ook aanraden om expert te worden in de expertbibliotheek. - Een middel dat opleiders laagdrempelig in kunnen zetten om hun AIOS onderwijs op maat te geven. - De expertbibliotheek sluit aan bij de kerntaak van opleidingsinstellingen. 	

<p>incl admin: 5 minuten door medewerker à 35 euro per uur</p> <ul style="list-style-type: none"> - AIOS en expert met elkaar in contact brengen, incl admin: 5 minuten door medewerker à 35 euro per uur <p>Totaal continueringskosten: 15 minuten (12,50 euro) per AIOS</p> <p>Overige kosten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onkostenvergoeding expert 100,- euro per leentraject (tijdsinvestering is 1 uur) 		
<p>Reflectie</p> <p>De expertbibliotheek levert veel op in de ogen van AIOS, experts en opleiders. Twee mogelijke struikelblokken zijn:</p> <p>1) de onkostenvergoeding voor de experts (100 euro per leentraject).</p> <p>Kosten kunnen omlaag gebracht worden door experts te werven die vanuit hun eigen organisatie een onderwijstaak hebben en daarom in dit soort taken gefaciliteerd worden door hun eigen organisatie. Of door alleen experts binnen de eigen organisatie te werven. Het kan echter ook voordelen hebben om een omvangrijke pool van experts te hanteren, zodat je de experts niet te veel belast waardoor uitval voorkomen wordt en je makkelijk en snel aan leenaanvragen kunt voldoen. Een andere mogelijkheid is het vrijmaken van onderwijsbudget binnen de eigen instelling, dan zou tot een maximum bedrag per jaar een x aantal leentrajecten van daaruit gefinancierd kunnen worden.</p> <p>2) de opstartkosten (530,83 euro).</p> <p>Bij het opstellen van deze business case is uitgegaan van het aansluiten bij bestaande structuren. Dit betekent onder andere dat er geen aparte werkgroep ‘opgetuigd’ wordt, maar dat het opzetten en onderhouden van de expertbibliotheek een taak wordt van een al bestaande werkgroep/taakgroep die met enige regelmaat bij elkaar komt (bv eens per een of twee maanden), waarbij een van de leden projecteigenaar wordt. De expertbibliotheek wordt als agendapunt toegevoegd aan vergaderingen van die groep, en aparte vacatiegelden voor de projectstructuur zijn dan niet nodig. Bij het berekenen van de opstartkosten is uitgegaan van het werven van 10 experts en 5 opleiders. Uiteraard kan ook kleiner begonnen worden. Wat betreft de werving van AIOS kan nog opgemerkt worden dat ook ‘klassikaal’ (bijv tijdens een hoorcollege) geworven kan worden. Hiertoe is een voorbeeld dia toegevoegd aan de toolkit. Dit is efficiënter dan de AIOS persoonlijk benaderen. Indien mogelijk kan een soortgelijke aanpak ook bij opleiders gehanteerd worden, bijvoorbeeld door opleiders te werven tijdens een gezamenlijke vergadering.</p>		

Procesbeschrijving

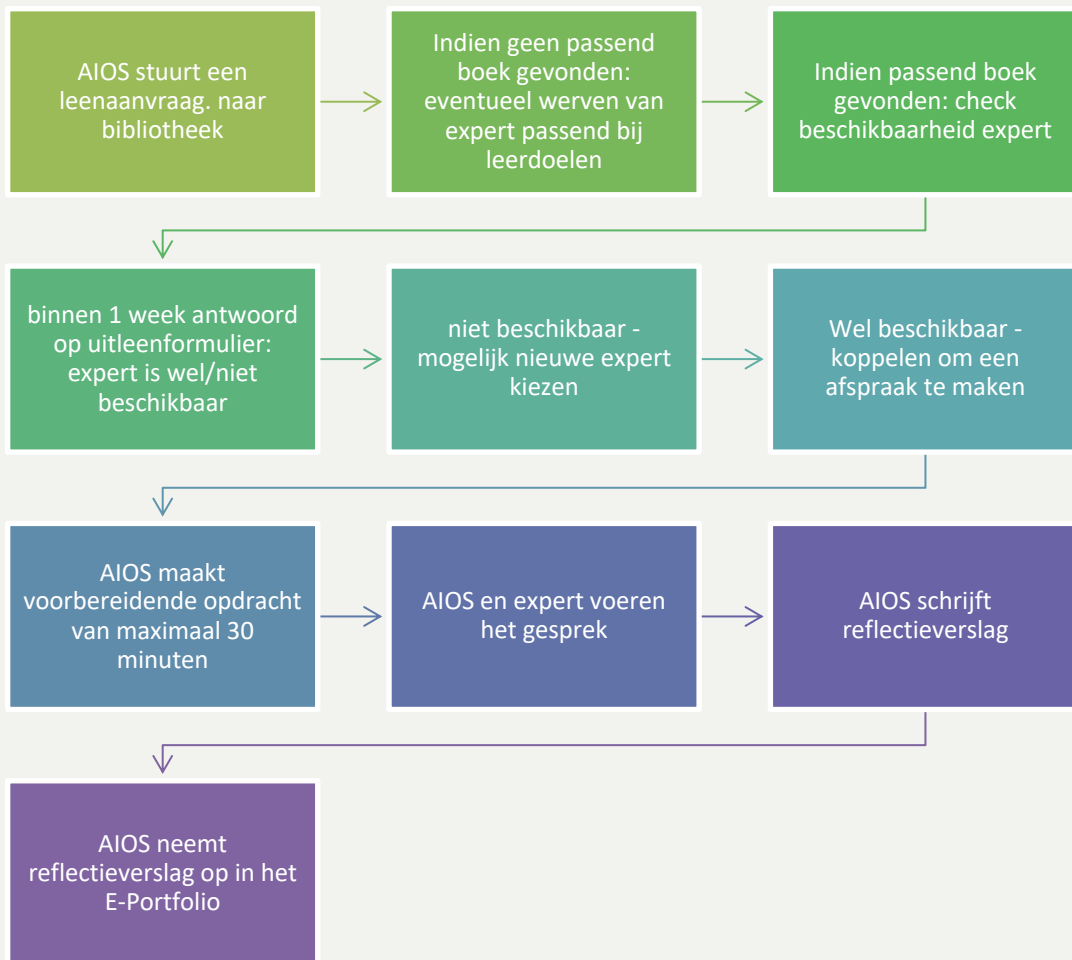
Dit document bevat een toelichting bij het proces van het binnen komen van een leenaanvraag tot en met het toevoegen van een reflectieverslag aan het portfolio van de AIOS. Daarnaast is ook aandacht voor het onderhoud van de bibliotheek (bv toevoegen van experts, werven van nieuwe opleiders). Binnen het gehele proces gaat het om de volgende onderdelen:

- Uitleenaanvraag door AIOS voor expert van de expertbibliotheek
- Koppeling AIOS met expert
- Update houden van de experts/boekenkaften
- Aanpassingen en/of wijzigingen van uitleen expert
- Contacten met opleiders

In deze procesbeschrijving worden de volgende termen gehanteerd:

- Werkgroep = de groep waar de expertbibliotheek belegd is
- Trekker = de persoon die verantwoordelijk is voor continuïteit

Proces van een leenaanvraag

Stap 1. Er komt een uitleenformulier binnen via digitale beschikbare formulier.

Via de website¹ kan een AIOS een uitleenformulier invullen met zijn of haar leervraag en gekozen expert. Dit formulier wordt digitaal verzonden naar het secretariaat. In de toolkit zit een voorbeeld van een uitleenformulier.

Verwerking van het uitleenformulier:

- Het ingevulde uitleenformulier komt binnen bij het secretariaat.
- Het secretariaat stuurt de AIOS een ontvangstbevestiging binnen 5 werkdagen (zie voorbeeld mail in toolkit).
- Het secretariaat administreert de uitleenvraag (zie registratieformulier toolkit) en stuurt de vraag naar desbetreffende expert. Vraag aan de expert of hij/zij beschikbaar is (zie voorbeeld mail in toolkit).

Stap 2. Koppeling AIOS met de expert.

Deze fase treed in werking wanneer duidelijk is of de expert wel of niet beschikbaar is.

¹ Eventueel kan als alternatief voor een website een map met documenten beschikbaar komen via bijvoorbeeld Surfdrive.

Koppeling mogelijk

- Secretariaat brengt AIOS en expert met elkaar in contact. In een mail die naar beiden gezamenlijk gaat, worden verdere instructies gegeven (zie toolkit).
- Expert en AIOS maken een afspraak (datum, tijd, live of beeldbellen, voorbereidende opdracht van maximaal 30 minuten, overige zaken die van belang zijn).
- AIOS bericht secretariaat wanneer koppeling niet lukt (expert reageert niet). Hierop wordt in overleg gekeken naar mogelijke oplossingen (bv andere expert benaderen, telefonisch contact met expert om navraag te doen).

Geen koppeling mogelijk

- Indien er wel een expert is, maar deze is niet beschikbaar (bv wegens vakantie of drukte); secretariaat mailt reden van afwijzing uitleenvraag en geeft advies aan AIOS om op zoek te gaan naar een andere expert in de expertbibliotheek.
- Indien er geen passende expert beschikbaar is voor het genoemde leerdoel, wordt er gekeken of er op korte termijn een expert gevonden kan worden. De AIOS ontvangt een mail hierover. Wanneer er dan een expert beschikbaar is, treedt alsnog het proces van koppeling in werking. Wanneer er geen expert beschikbaar is, dan mailt secretariaat reden van afwijzing uitleenvraag, geeft aan dat er in de toekomst mogelijk wel een expert beschikbaar komt voor het leerdoel. Voor nu zonder opvolging qua koppeling expert. De AIOS moet zelf op zoek naar alternatief. Eventueel kan de suggestie meegegeven worden aan de AIOS om voor een ander leerdoel nog wel op zoek te gaan naar een expert in de expertbibliotheek.
- Secretariaat houdt op het registratieformulier de leervragen zonder expert bij, periodiek worden deze besproken in de werkgroep waar de expertbibliotheek belegd is om desgewenst op zoek te gaan naar experts en om trends te ontdekken.

Onderhoud van de expertbibliotheek

Voor wat betreft het leenproces is er geen betrokkenheid van het secretariaat meer bij het verdere verloop. De aspecten die hieronder nog beschreven worden betreffen het onderhoud van de expertbibliotheek. Een paar algemene punten:

- De trekker van de expertbibliotheek geeft wijzigingen door aan het secretariaat. Bijvoorbeeld bij uitbreiding of het terugtrekken van een expert uit de expertbibliotheek.
- Wanneer een melding vanuit de (potentiële) expert bij het secretariaat binnenkomt, wordt dit opgepakt door de trekker.
- De werkgroep beslist over toetreden expert op basis van de vastgestelde criteria (zie toolkit).

Onderhoudspunt 1. Up to date houden van experts / boekenkaften.

Uitbreiding bibliotheek met nieuwe expert

- Het secretariaat stuurt een mail naar de nieuwe expert met invulformulier voor het boekenkaft, criteria expert en instructies (zie toolkit).
- Het secretariaat plaatst de boekenkaft op de website, en stuurt een kort bericht naar de expert dat dit gedaan is. De trekker ontvangt hiervan ook bericht.

Terugtrekken expert

- Het secretariaat verwijdert de boekenkaft(en) van de website.
- De expert ontvangt een bedankmail met daarin ook de bevestiging dat zijn/haar boekenkaft(en) verwijderd is. De trekker ontvangt hiervan ook bericht.

Onderhoudspunt 2. Aanpassingen en/of aanvulling op de boekenkaft van de experts in de expertbibliotheek.

Aanvullingen op verzoek van de expert zelf:

- Wanneer een melding vanuit de expert bij het secretariaat binnenkomt geeft zij dit door aan de trekker.
- Bij ontvangst van de aangepaste / nieuwe boekenkaft verwerkt het secretariaat de wijziging op de website.
- Het secretariaat bericht de expert en de trekker dat de wijziging is doorgevoerd.

Aanvullingen op verzoek van de werkgroep:

- De trekker neemt contact op met de betreffende expert om aanpassingen / aanvullingen te bespreken.
- Indien overeenstemming bereikt wordt, wijzigt de expert de boekenkaft (of vult een vervangende boekenkaft in) en mailt dit naar het secretariaat. Zie verder de procedure 'uitbreiding met nieuwe expert'.

Onderhoudspunt 3. Contacten met opleiders.

Naar gelang de instroom van AIOS en personeelsverloop onder opleiders is periodiek contact met opleiders van belang. Dit kan helpen om de expertbibliotheek op het netvlies te houden van de opleider en om de opleider te motiveren om de expertbibliotheek onder de aandacht te brengen van AIOS. Voorbeelden van acties:

- Bij personeelwisselingen neemt de trekker contact op met de nieuwe opleider om informatie te geven over de expertbibliotheek.
- In een periodieke mail worden wisselingen in het aanbod van experts doorgegeven aan opleiders.
- De trekker neemt eens per half jaar contact op met opleiders om een terugkoppeling te geven van het aantal AIOS vanuit die opleider die gebruik hebben gemaakt van de expertbibliotheek (deze informatie is uit het registratieformulier te halen).

Expertbibliotheek palliatieve zorg

Het boek voldoet aan de volgende criteria:

Expert (professional)

- Kan aantonen expertise te hebben ontwikkeld in het aangegeven onderwerp. Bv functie: kaderarts, verpleegkundige specialist, coördinator / manager hospice, is werkzaam in een relevante setting.
- Houdt zich aan professionele standaards, volgt het kwaliteitskader palliatieve zorg en hanteert /volgt de richtlijnen Pallialine.
- Het is een pré als de expert een bijdrage heeft geleverd aan de ontwikkeling van het onderwerp in kwestie, bijvoorbeeld via een publicatie, onderwijs, onderzoek, bijdrage aan een richtlijn.
- Beschikt over goede mondelinge en schriftelijke communicatievaardigheden.

Expert (vrijwilliger)

- Opgeleid als vrijwilliger terminale palliatieve zorg (VPTZ).
- Heeft ervaring als vrijwilliger.
- Coördinator hospicezorg / vrijwillige terminale thuiszorg is positief over inzet van deze vrijwilliger als expert.
- Beschikt over goede mondelinge en schriftelijke communicatievaardigheden.

Expert (ervaringsdeskundige; patiënt, naaste of nabestaande)

- Kan de eigen ervaringen met een levensbedreigende ziekte en/of kwetsbaarheid inzetten om anderen voor te lichten / onderrichten (naar inschatting van de werkgroep / waar mogelijk vanuit een patiëntenorganisatie).
- Kan met enige afstand van eigen verwerkingsproces ervaringen delen (naar inschatting van de werkgroep / waar mogelijk vanuit een patiëntenorganisatie).
- Beschikt over goede mondelinge en schriftelijke communicatievaardigheden.

De experts en AIOS krijgen instructies over hun taken en verantwoordelijkheden. Deze staan in het document 'instructies expertbibliotheek'.

Expertbibliotheek palliatieve zorg

Instructies AIOS:

- U beschikt over goede mondelinge en schriftelijke communicatie vaardigheden.
- U bent er (mede) verantwoordelijk voor dat u het gesprek met de expert optimaal benut om meer te leren over palliatieve zorg. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat de expert een 'privé hoorcollege' geeft, maar dat u een actieve rol heeft in het gesprek.
- Wij brengen u in contact met de expert. U neemt contact op met de expert om een afspraak te maken. Indien het niet lukt om binnen 8 dagen contact te krijgen met de expert (en niet uit een 'out of office reactie' blijkt dat de expert afwezig is), kunt u contact met ons opnemen voor overleg [mailadres].
- U maakt de voorbereidende opdracht, zoals overeengekomen met de expert. U leest voor het gesprek uw leenaanvraag nog eens door en formuleert aanvullende vragen voor de expert.
- U bent zelf verantwoordelijk voor eventuele communicatie over het leentrajec met uw opleider.
- Na het gesprek met de expert schrijft u een reflectieverslag. U bent er zelf verantwoordelijk voor dat dit reflectieverslag wordt toegevoegd aan uw portfolio.
- Bij vragen kunt u contact opnemen met [naam] [mailadres].

Instructies expert:

- U kent de grenzen van uw eigen bekwaamheid en stuurt, waar nodig, de AIOS door naar een andere expert.
- U beschikt over goede mondelinge en schriftelijke communicatie vaardigheden.
- U maakt duidelijke afspraken met de AIOS over de benodigde voorbereiding voor het gesprek tussen u en de AIOS. De voorbereidende opdracht is bedoeld ter ondersteuning van het gesprek, bijvoorbeeld om bepaalde voorkennis te 'verzekeren'. De opdracht kan bestaan uit bijvoorbeeld: het lezen van een artikel, het beluisteren van een podcast (deze moet wel gratis beschikbaar zijn via een openbaar online platform), of het bestuderen van bepaalde richtlijnen op Pallialine. De voorbereidende opdracht mag voor de AIOS een tijdsbelasting van maximaal 30 minuten opleveren.
- Aan het begin van het gesprek gaat u na welke voorkennis al bij de AIOS aanwezig is. U kunt bijvoorbeeld vragen naar de achtergrond van de leenaanvraag, vragen stellen over de voorbereidende opdracht of vragen naar praktijkproblemen waar de AIOS tegenaan loopt. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat u een 'privé hoorcollege' geeft, maar dat u de AIOS actief betreft in het gesprek.
- Bij vragen kunt u contact opnemen met [naam] [mailadres].

Expertbibliotheek palliatieve zorg - uitleenformulier

Deze tekst is als formulier in Microsoft Forms of Google Forms te plaatsen)

Expert gevonden? Vul onderstaand formulier in.

Geen expert gevonden? Leg je leerdoel aan ons voor en dan gaan wij op zoek naar een expert die je vragen kan beantwoorden. Vul het onderstaand formulier in; je mailadres en vanaf het deel 'OVER JOU'.

E-mailadres

.....

Titel van het boek

.....

Naam van de expert

.....

OVER JOU:

Naam

.....

Telefoonnummer

.....

Persoonlijke leerdoel(en)

.....

.....

.....

.....

Persoonlijke motivatie voor het leerdoel

.....

.....

.....

.....

Opleiding

.....

Naam van je opleider

.....

Met het insturen van dit formulier geef je toestemming voor het gebruik van je mailadres en telefoonnummer om contact met je op te nemen. De informatie op dit formulier wordt doorgestuurd naar de expert en bewaard voor administratieve redenen.
O ik begrijp het en geef toestemming.

PUBLICATIE

TITEL PUBLICATIE:

invul

PLAATS FOTO

NAAM EXPERT:

invul

PLAATS FOTO

INHOUD

invul

Large empty rectangular box for content input.

PUBLICATIES EXPERT:

invul

Large empty rectangular box for content input.

OVER DE EXPERT

invul

Large empty rectangular box for content input.

EXPERTISE:

invul

Large empty rectangular box for content input.

PUBLICATIE

TITEL PUBLICATIE:

Kwetsbare ouderen

NAAM EXPERT:

Juliette Parlevliet

DOMEIN: ALLE

INHOUD

Wat maakt een oudere kwetsbaar?

Hoe herken ik kwetsbaarheid in de praktijk?

Wat zijn consequenties van kwetsbaarheid?

OVER DE EXPERT

Dr. Juliette Parlevliet is klinisch geriater en palliatief specialist in het AUMC (locatie AMC). Zij is tevens stafdocent bij de opleiding palliatieve zorg voor medisch specialisten.

EXPERTISE:

Ouderen
Ouderen met een migratie achtergrond
ACP
Dementie, delier
Onderwijs

PUBLICATIES EXPERT:

Kwetsbare ouderen

Kan ook als expert gevraagd worden over: ouderen met een migratie achtergrond; ACP; dementie; delier.

PUBLICATIE

TITEL PUBLICATIE:

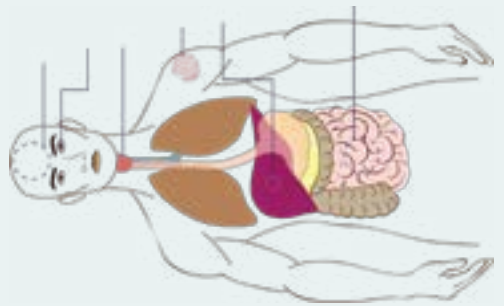
Wat doen tegen pijn als niets meer kan?

NAAM EXPERT:

Hans Wartenberg

DOMEIN: FYSIEK

INHOUD

Volgens de WHO-stappen schema voor de behandeling van pijn zijn opioïden de derde en laatste stap.

Maar wat moet ik doen, als opioïden het niet meer lijken te doen?

Hoe erken ik een zo genoemde 'opioïden refractaire patiënt'?

Wat kan ik voor deze patiënt betekenen en wanneer is een verwijzing naar een pijnspecialist zinvol?

Wat zijn de opties van een pijnspecialist en hoe moet ik de patiënt voorbereiden en evt. begeleiden?

PUBLICATIES EXPERT:

Wat te doen tegen pijn als niets meer kan?

OVER DE EXPERT

Hans Wartenberg is pijnspecialist en palliatieve arts in het Amsterdam UMC.

EXPERTISE:

Deze ligt juist tussen de multi - dimensionele palliatieve zorg en de specialistische pijngeneeskunde. Hans was betrokken bij het Kwaliteitskader Palliatieve Zorg Nederland en meerdere richtlijnen in de palliatieve zorg (palliative.nl).

Gegevens leentrajecten

Naam AIOS	Naam opleider	Naam expert	Onderwerp leenaanvraag	Datum aanvraag AIOS	Datum eerste mail expert	Datum in contact brengen AIOS en expert	Betaling expert

Expertbibliotheek palliatieve zorg

Mail voorbeelden

In dit document staan een aantal voorbeeldmails. Een goede voorraad aan gestandaardiseerde mailtjes scheelt tijd.

Inhoudsopgave

*Mail voor het werven van een expert*²

*VOORBEELD 1; ALGEMENE EERSTE MAIL AAN EXPERT BINNEN EIGEN NETWERK***Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

*VOORBEELD 2; WERVING VAN EXPERT BINNEN EIGEN NETWERK OP BASIS VAN LEENVERZOEK AIOS*²

*VOORBEELD 3; WERVING EXTERNE / ONBEKENDE EXPERT*³

*Mail aan expert voor check op beschikbaarheid*⁴

5

*Mail voor het in contact brengen van expert en AIOS*⁵

*Mail aan AIOS voor het melden van tijdelijke afwezigheid expert*⁶

*Mail aan AIOS dat er geen expert beschikbaar is*⁶

*Mail benaderen AIOS voor interview voor PR doeleinden*⁷

Mail voor het werven van een expert

VOORBEELD 1; ALGEMENE EERSTE MAIL AAN EXPERT BINNEN EIGEN NETWERK

Beste [naam],

Ik heb een vraag voor je. Zou je als expert mee zou willen doen aan de Expertbibliotheek?
Via de Expertbibliotheek kunnen AIOS met een keuzestage / differentiatie palliatieve zorg op basis van hun leerdoel een expert uit de bibliotheek 'lenen'. Met deze expert gaat de AIOS in gesprek over een persoonlijk leerdoel. In de bijlage [naam document] lees je hier meer over. We zouden graag een expert aan onze bibliotheek toevoegen met kennis over [onderwerp].

Als je meedoet word je opgenomen in de Expertbibliotheek (je vult dan bijgesloten boekenkaft in), en kan een AIOS aangeven dat hij/zij met je in gesprek wil. Dan brengen we jullie met elkaar in contact. We zijn net gestart met de Expertbibliotheek, en we weten nog niet op welke onderwerpen er veel of weinig animo zal zijn. Je kunt, op het moment dat je als expert benaderd wordt, altijd aangeven of je op dat moment wel of niet beschikbaar bent.

Als je mee wilt doen, wil ik je vragen of je bijgesloten boekenkaft wilt invullen en naar mij terug wilt sturen. Als je meer wilt weten over de Expertbibliotheek en wilt kijken welke experts al meedoen, kijk dan op de volgende website: [link]

Ik kan me voorstellen dat je nog vragen hebt, die beantwoord ik natuurlijk graag. Ik hoor graag je reactie!

Vriendelijke groet,
[naam]

VOORBEELD 2; WERVING VAN EXPERT BINNEN EIGEN NETWERK OP BASIS VAN LEENVERZOEK AIOS

Hallo [naam],

Ik heb een vraag voor je in je hoedanigheid als [clinicus / projectleider / etc.]. Zou je als expert mee zou willen doen aan de Expertbibliotheek?

Via de Expertbibliotheek kunnen AIOS met een keuzestage / differentiatie palliatieve zorg op basis van hun leerdoel een expert uit de bibliotheek 'lenen'. Met deze expert gaat de AIOS in gesprek over een persoonlijk leerdoel. We zouden graag een expert aan onze bibliotheek toevoegen met kennis over [onderwerp]. We hebben ook al een verzoek van een AIOS die we aan jou zouden willen koppelen. Zij heeft namelijk de volgende vraag geformuleerd: [leerdoel van AIOS].

Als je meedoet word je opgenomen in de Expertbibliotheek (je vult dan bijgesloten boekenkaft in), en kan een AIOS aangeven dat hij/zij met je in gesprek wil. Dan brengen we jullie met elkaar in contact. We weten nog niet op welke onderwerpen er veel of weinig animo zal zijn. Je kunt, op het

moment dat je als expert benaderd wordt, altijd aangeven of je op dat moment wel of niet beschikbaar bent. In de bijlage [naam document] lees je meer over de Expertbibliotheek en de gang van zaken.

Als je mee wilt doen, wil ik je vragen of je bijgesloten boekenkaft wilt invullen en naar mij terug wilt sturen. We hopen dat je in ieder geval met de AIOS in gesprek wilt, die ik hierboven al noem.

Voor verdere informatie en voorbeelden van andere 'boekenkaften' kun je hier kijken: [link].

Ik kan me voorstellen dat je nog vragen hebt, die beantwoord ik natuurlijk graag. Ik hoor graag je reactie!

Vriendelijke groet,
[naam]

VOORBEELD 3; WERVING EXTERNE / ONBEKENDE EXPERT

Geachte [naam],

Via [naam] heb ik uw naam gekregen, omdat ik op zoek ben naar een expert met betrekking tot het onderwerp [onderwerp]. Samen met collega's ben ik bezig met het 'inrichten' van een Expertbibliotheek Palliatieve Zorg, in het kader van een pilot project.

Via de Expertbibliotheek kunnen AIOS met een keuzestage / differentiatie palliatieve zorg op basis van hun leerdoel een expert uit de bibliotheek lenen. Met deze expert gaat de AIOS in gesprek over het leerdoel.

We zouden graag een expert aan onze bibliotheek toevoegen met kennis over [onderwerp]. Als een of meer AIOS dan in gesprek met u willen, dan brengen we jullie met elkaar in contact. Als u mee wilt doen, wil ik u vragen of je bijgesloten boekenkaft wilt invullen en naar mij terug wilt sturen. Voor uitleg en kaders over het gesprek met de AIOS verwijs ik u naar het bijgesloten document [naam document].

Ik hoor graag uw reactie! Als u nog vragen heeft of een mondelinge toelichting wilt, maak ik hiervoor graag een afspraak.

Vriendelijke groet,
[naam]

Mail aan expert voor check op beschikbaarheid

Beste [naam],

We hebben een nieuwe aanvraag ontvangen voor een gesprek met jou in het kader van de Expertbibliotheek.

Zou jij in de komende drie weken in de gelegenheid zijn om een AIOS hierover te woord te staan? In de bijlage zie je de aanvraag van de AIOS.

Wanneer het niet schikt geven we aan de AIOS door dat je niet beschikbaar bent, en gaan we met hem/haar op zoek naar een passend alternatief.

Graag hoor ik van je.

Vriendelijke groet,
[naam]

Ontvangstbevestiging aanvraag AIOS

Beste [naam],

Hartelijk dank voor uw aanvraag voor een gesprek met een expert uit onze Expertbibliotheek Palliatieve Zorg. In deze mail krijgt u informatie over het vervolg.

Wij vragen de betreffende expert of hij/zij beschikbaar is voor een gesprek in de komende drie weken. Zo ja, dan brengen we jullie met elkaar in contact. U kunt dan samen afstemmen over de verdere afspraken. Wanneer de expert aangeeft dat hij/zij niet beschikbaar is in de komende periode, krijgt u hierover van ons bericht.

Indien u over 8 dagen nog niets gehoord heeft, vragen wij u contact met ons op te nemen [mailadres]. Ook bij andere vragen kunt u contact opnemen via dit mailadres.

Vriendelijke groet,
[naam]

Mail voor het in contact brengen van expert en AIOS

Beste [naam] en [naam],

Bij deze breng ik jullie met elkaar in contact vanwege de aanvraag van [naam AIOS] bij de Expertbibliotheek (zie bijgesloten Word document).

We willen u vragen om contact met elkaar op te nemen. U kunt tijdens het eerste contact samen afstemmen over de verdere afspraken (zie pdf-document 'instructies' voor verdere informatie).

Bij vragen hoor ik graag van jullie.

Vriendelijke groet,
[naam]

Mail aan AIOS voor het melden van tijdelijke afwezigheid expert

Beste [naam],

Hartelijk dank voor je aanvraag voor een gesprek in het kader van de Expertbibliotheek. Ik kreeg van [naam expert] bericht dat hij/zij tot [datum] afwezig is. Is dat een probleem voor jou?

Vriendelijke groet,
[naam]

Mail aan AIOS dat er geen expert beschikbaar is

Beste [naam],

Hartelijk dank voor uw aanvraag voor een gesprek met een expert uit onze Expertbibliotheek Palliatieve Zorg. In deze mail krijgt u informatie over het vervolg.

Wij hebben op het moment geen expert beschikbaar op uw persoonlijke leerdoel. Maar wij gaan aan de slag om er een te vinden. Wanneer wij een expert gevonden hebben die beschikbaar is in de komende periode, krijgt u hierover van ons bericht. Helaas kan ik hiervoor geen termijn noemen.

Bij vragen kunt u contact met ons opnemen via [mailadres].

Met vriendelijke groet,
[naam]

Mail benaderen AIOS voor interview voor PR doeleinden

Beste [naam],

Op [datum] heb je een gesprek gehad met [naam] in het kader van de Expertbibliotheek.

Zoals je wellicht in eerdere communicatie meegekregen hebt, zijn we nog maar net gestart met de Expertbibliotheek. Om andere AIOS te wijzen op het bestaan van de Expertbibliotheek en hen te enthousiasmeren hiervoor, willen we vragen of jij je ervaring zou willen delen via een interviewtje? Het interview zelf duurt ongeveer 20-30 minuten, gebeurt telefonisch of via beeldbellen, en de journalist maakt hier een schriftelijk stukje over dat verspreidt wordt via sociale media en nieuwsbrieven (o.a. van het [voorbeeld noemen]). Indien mogelijk kan dit interview aangevuld worden met bijvoorbeeld een door jou gemaakte foto van je gesprek met [naam] of een ander illustratief beeld.

Graag hoor ik of je hieraan mee wilt werken. Als je eerst nog vragen hebt, wil ik die natuurlijk graag beantwoorden.

Vriendelijke groet,
[naam]

EXPERTBIBLIOTHEEK PALLIATIEVE ZORG

Loop je ergens tegenaan in de palliatieve zorg?

- 'Wat te doen bij refractaire pijn?'
- 'Hoe ga ik om met hoop?'
- 'Hoe ga ik om met veeleisende familieleden?'
- 'Hoe ga ik om met zingevingsvragen?'

Vraag het een expert uit onze Expertbibliotheek!

- Op basis van jouw eigen vragen / leerdoelen
- Individueel gesprek (geen college)
- Interprofessioneel (een brede range van experts beschikbaar)
- Flexibel in tijd en plaats (fysiek of online)

<http://kennispalet.nl>

Mailadres contactpersoon

EXPERT BIBLIOTHEEK PALLIATIEVE ZORG

Loop je ergens tegenaan in de palliatieve zorg?

- 'Wat te doen bij refractaire pijn?'
- 'Hoe ga ik om met hoop?'
- 'Hoe ga ik om met veeleisende familieleden?'
- 'Hoe ga ik om met zingevingsvragen?'

Maak gebruik van onze expertbibliotheek palliatieve zorg.

Niet het lezen van een studieboek maar het 'lezen' van een expert betrokken palliatieve zorg staat hierbij centraal. Van kaderhuisarts en hospicearts tot en met de gespecialiseerd verpleegkundige/verpleegkundig specialist en ethicus.

Afhankelijk van jouw individuele leerdoelen kun je een expert uit de bibliotheek lenen waarmee je in gesprek gaat. Ter voorbereiding maak je een opdracht van maximaal 30 minuten. Hierna ontmoet je de expert. Ten slotte schrijf je een reflectieverslag voor in je portfolio. De tijdsinvestering van het totale leentrajec is ongeveer 1,5 tot 2 uur.

Interprofessioneel

Een brede range van experts
beschikbaar

Op maat

Op basis van jouw eigen
leerdoelen

Flexibel

Fysiek of online, op een
moment wat jou uitkomt

CONTACT

Aanmelden of vragen?
Mailadres contactpersoon
Link naar website

Expertbibliotheek

Corine Hess: 'geen seconde spijt gehad van deze manier van leren'

Voor meer verdieping in haar opleiding tot huisarts met differentiatie palliatieve zorg, nam Corine Hess (46) deel aan de pilot van een nieuwe experimentele leer methode: de expertbibliotheek. Artsen in opleiding putten uit het reservoir aan kennis van een professional in de palliatieve zorg.

Huisartsen vak

Corine was jarenlang Internist-Hematoloog bij het Radboud-UMC. Drie jaar geleden besloot ze te stoppen. Ze wilde de kennis en ervaring en dat wat ze echt leuk vindt om te doen, ombuigen naar een nieuwe werkomgeving. Ze koos voor het huisartsen vak. Als hematoloog is palliatieve zorg een belangrijk deel van haar vak. Haar hart ligt ook bij de palliatieve zorg. "Nu ik die zorg, kennis en passie in een nieuw vakgebied mag gieten, als huisarts, kan ik mijn vak opnieuw gaan uitvoeren, maar dan veel dichterbij mensen. Als huisarts maak je veel autonomer, samen met de patiënt op basis van persoonsgebonden factoren, keuzes. Door die stap te maken was er bij mij ook weer ruimte voor groei en ontwikkeling en het leren van nieuwe vaardigheden als arts."

Expertbibliotheek

"Binnen de huisartsenopleiding volg ik de differentiatie palliatieve zorg. Vanuit die differentiatie kwam ik in contact met Wendy Wolfe, huisarts en kaderarts palliatieve zorg, verbonden aan het West-Fries palliatieve netwerk. Zij promoot de expertbibliotheek als docent. Wendy was mijn groepsdocente in die differentiatie, via haar ontving ik de uitnodiging om mee te doen aan de expertbibliotheek. Mijn doel is om deze opleiding af te ronden en hierna de kaderopleiding palliatieve zorg te volgen. Om daarmee een vast aandachtsgebied te hebben binnen de huisartsengeneeskunde. Toen ik dit aanbod van de expertbibliotheek zag, sprak me dat direct aan."

Met een geestelijk verzorger sparren

"Per definitie is palliatieve zorg interprofessionele zorg. Interprofessionele collega's die ik niet zo vaak spreek zijn de geestelijk verzorgers. Toch vormt zingeving één van de kerngebieden binnen de palliatieve zorg. Als dokter ben ik beperkt geschoold in het vinden van woorden en manieren om zingeving in de medische context uit te werken."

"Wat een leuk initiatief om eens met een geestelijk verzorger te kunnen sparren over hoe je aankijkt tegen zingeving, dacht ik meteen. Hoe geef je daar handen en voeten aan? Welke woorden kies je om het verhaal te vertellen? De expertbibliotheek is heel erg één op één. verzorgster bij Amstelring en het Centrum voor Levensvragen Amsterdam | Diemen."

Onderbouwd gesprek voeren

Om het gesprek met de expert aan te gaan moet elke arts in opleiding een persoonlijk leerdoel formuleren. “Mijn persoonlijk leerdoel was: inzicht krijgen in en grip krijgen op de wijze waarop ik zingeving in palliatieve trajecten in de eerste lijn praktisch vorm kan geven om tot meer persoonlijke diepgang te kunnen komen. Daar hoorde nog een motivatie bij. Voor mij is het bijdragen aan beleving en betekenisverlening van gezondheid en ziekte de kern van wat ik wil doen en wie ik ben als mens en als arts. Ik merk dat ik in gesprekken met patiënten vaak op het gebied van zingeving terecht kom, maar ik denk dat ik op dit moment nog niet het maximale voor hen kan betekenen op dit domein. Ik zou heel graag *praktisch* vaardiger willen worden, woorden willen leren. Ik zou graag achtergronden en theorieën willen leren kennen om zo meer inhoudelijk onderbouwd een gesprek op dit domein te kunnen sturen. In plaats van alleen op basis van een goed gevoel zo’n gesprek te kunnen volgen.” Samen met Eline ging Corine op zoek naar een manier waarop ze zingeving als inhoudelijk thema bespreekbaar kan maken.

TED-talk

Wat vind je van dit experiment? “Ik vond het sowieso al heel leuk om Eline te ontmoeten en samen na te denken en te praten over hoe je tegen bepaalde situaties aankijkt. Ik moest een vragenformulier invullen waarop zij mij opnieuw een aantal vragen stuurde, alsmede een TED-talk fragment om te bekijken en een aantal teksten om door te nemen. Die vragen heb ik uitgewerkt en aan haar teruggestuurd. Daarover spreken we verder tijdens onze volgende digitale ontmoeting.”

Waardevolle verdieping en een cadeautje

Wat is de meerwaarde van deze manier van leren volgens jou? “Deze leer methode is heel erg is afgestemd op mij als persoon. Ik hoef niet in een soort algemene brei mee, een *one size fits all*. Dit is heel erg gericht op waar ik mee bezig ben en waar ik nu sta. Door wat ik toestuur naar Eline op basis van de voorbereidende opdracht, krijg ik iets heel specifiek gerichts terug. Dat stuurt direct weer mijn handelen. Voor mij is dit een waardevolle verdieping en een leuke uitdaging. Sommige differentianten palliatieve zorg werden afgeschrikt door de tijdsinvestering, zelf vind ik die investering reuze meevallen: het levert je zoveel op. Ik zou deze methode iedereen adviseren. Ik vond het heel leuk en ik heb geen seconde spijt gehad.” Voor de opdracht met de vragenlijst staat anderhalf uur. Alles bij elkaar duurt het zo’n vier uur, inclusief de ontmoeting met de expert. Je sluit af met een toets. “Het is echt een cadeautje”, zegt Corine, “Je ontmoet iemand uit een ander vakgebied die vanuit een hele andere expertise tegen dingen aankijkt. Hoe mooi kun je het krijgen? Twee professionals, die ieder vanuit hun vakgebied met elkaar sparren over een thema dat hen beiden na aan het hart ligt.”

De Expertbibliotheek is een initiatief van het Netwerk Palliatieve Zorg Amsterdam | Diemen. Samen met Expertisecentrum Palliatieve Zorg Amsterdam UMC wordt het experiment expertbibliotheek uitgevoerd.